

V České republice přibývá každý rok více než 200 lidí, kteří se po poškození míchy při úrazu nebo onemocnění mohou pohybovat jen pomocí ortopedického vozíku. Aby mohli žít dál nezávislým a aktivním životem, musí mít zajištěnou zdravotní péči, sociální podporu a podmínky pro všestranné zapojení do života společnosti.

Svaz paraplegiků, občanské sdružení lidí ochrnutých po poškození míchy, hájí jejich zájmy a pomáhá jim. Vznikl v roce 1990 a působí na území celé České republiky. Usiluje o vytváření podmínek pro kvalitní, aktivní život těchto lidí, pro jejich společenské i pracovní uplatnění. Usiluje o zvyšování úrovně zdravotní péče o ně a podporuje vytváření celostátního systému této péče.

Svaz paraplegiků otevřel s panem Zdeňkem Svěrákem v roce 1994 informační, poradenské a rehabilitační centrum, Centrum Paraple. Jeho prostřednictvím poskytuje lidem po poranění míchy přímou pomoc a současně se snaží příznivě působit na vztah veřejnosti k lidem se zdravotním postižením.

ČINNOST SVAZU PARAPLEGIKŮ V ROCE 2006

Činnost Centra Paraple

Přímá pomoc lidem po poranění míchy

Centrum Paraple pomáhá lidem ochrnutým po poškození míchy vyrovnat se s novou životní situací, zlepšit fyzický a psychický stav, dosáhnout co největší soběstačnosti a nezávislosti, vrátit se do svého přirozeného prostředí a získat předpoklady ke společenskému a pracovnímu uplatnění. Součástí pomoci je také podpora rodiny klienta, aby se co nejlépe přizpůsobila vzniklé situaci a snížilo se její psychické, fyzické i ekonomické zatížení v souvislosti s péčí o postiženého člena.

Centrum Paraple nabízí informace a poradenství, intenzivní rehabilitační program, počítačové kurzy, program přípravy na zaměstnání. Svým klientům umožňuje poznat a vyzkoušet různé sporty i aktivity volného času, které doplní a obohatí jejich život, motivují je a dodají jim sílu a energii k překonání nepříznivých okamžiků. Program „Terapie v terénu“, řízený dvěma terapeutkami Centra Paraple a zajišťovaný s pomocí dobrovolníků, poskytuje klientům Centra Paraple příležitost navštívit výstavy, kina a divadla, projít se centrem Prahy nebo se vydat na výlet do přírody v okolí hlavního města. Program je součástí rehabilitačního programu pro klienty z celé republiky a často jim poskytne první příležitost po úraze pohybovat se na veřejnosti. Také sport, který poznávají s pomocí Centra Paraple, může mít velký význam v životě lidí na vozíku. Lyžování na monoski, jízda na kole handbike, vodní turistika a jiné sporty vracejí znovu zážitky, které byly považovány za ztracené. Florbal, stolní tenis, tenis a atletika dávají

okusit radost z boje a vítězství. Jízda na čtyřkolkách přináší pocit volného pohybu a svobody. Všechny sporty jsou příležitostí pro setkání s přáteli a odpoutání se od běžných starostí.

Centrum Paraple vyhledává nové klienty krátce po úrazu, pomáhá jim zvládnout počáteční období a zůstává průvodcem a oporou při řešení problémů v průběhu dalšího života. Lidé po poranění míchy a jejich rodiny dostávají informace o Centru Paraple na 4 specializovaných pracovištích, která v České republice pacienty s poškozením míchy léčí (spinální jednotky v Praze, Brně, Liberci a Ostravě) a v rehabilitačních ústavech (v Kladrubech, Luži-Košumberku a Hrabyni). Má celorepublikovou působnost, pomoc, kterou poskytuje, je bezplatná, případně za symbolický příspěvek.

Centrum Paraple poskytovalo lidem po poranění míchy v roce 2006 následující služby:

- **Informační a poradenský servis**

Informace z oblasti sociálně právní, poradenství při řešení zdravotních problémů, při odstraňování architektonických bariér v bytě, v přístupu do domu i na pracoviště, při volbě i získávání vhodných rehabilitačních a kompenzačních pomůcek, při výběru a úpravě automobilu a při hledání zaměstnání.

- cca 1250 klientů (uvedené číslo = počet osob, které službu využily, opakované využití služby není zde zahrnuto)

- **Informační portál – webové stránky**

- **Intenzivní sociálně rehabilitační program**

Program pro nové klienty krátce po úrazu s poraněním míchy. Je zaměřený na zlepšení fyzické a psychické kondice a dosažení nejvyšší možné míry soběstačnosti. Program zahrnuje lékařskou péči, sociální poradenství, fyzioterapii, ergoterapii, psychologickou podporu, ošetrovatelskou péči a osobní asistenci. Probíhá formou 2 týdenních pobytů, klienti zpravidla absolvují v průběhu roku více pobytů, klienti z Prahy a blízkého okolí mohou využít ambulantní formu.

- celkem 85 klientů

- **Rehabilitační pobyty se specifickým programem**

- rekondiční - týdenní pobyty pro klienty delší dobu po vzniku zdravotního postižení
– náplň pobytu je podobná jako náplň intenzivního rehabilitačního programu

- celkem 98 klientů, z nich 52 absolvovalo více pobytů

- sportovní - dva týdenní kurzy s širším sportovním zaměřením (např. florbal, sledge hokej, atletika, plavání, tenis, stolní tenis, volejbal, střelba, lukostřelba,), vícedenní vodácký kurz, týdenní potápěčský kurz, dva vícedenní cyklistické kurzy a dva týdenní lyžařské kurzy.

- celkem 44 klientů, z nich 14 absolvovalo více sportovních pobytů

- arteterapeutické kurzy - čtyři víkendové kurzy zaměřené tématicky (vánoční, velikonoční) nebo zaměřené na keramiku a batiku - březen, květen, listopad,)

- celkem 48 klientů

♦ **Sociálně – rehabilitační program pro matky na vozíku a jejich rodiny**

Uskutečnil se týdenní pobyt s odborným programem i vzájemným poradenstvím pro matky na vozíku s dětmi a víkendový pobyt s odborným programem pro matky na vozíku, jejich partnery a děti. Celkem 14 klientek s rodinami

▪ **Ambulantní sociálně – rehabilitační program**

- celkem 80 klientů, z nich 36 absolvovalo více cyklů (cyklus zahrnuje 10 návštěv)

▪ **Kurzy práce s počítačem a softwarovým vybavením - projekt David**

Centrum Paraple ve spolupráci s ČVUT v Praze a s Kontem Bariéry Nadace Charty 77 pořádá kurzy, které pomáhají vozíčkářům získat znalosti, významné pro nalezení zaměstnání. Kurzy jsou týdenní, s možností ubytování. V roce 2006 proběhlo 27 kurzů.

- celkem 69 klientů (z toho 38 absolvovalo více než jeden kurz)

▪ **Ubytování**

Centrum Paraple poskytuje krátkodobé ubytování vozíčkářům např. při hospitalizaci rodinného příslušníka - asistenta, při návštěvách Prahy apod. V roce 2006 bylo ubytováno jako host 38 klientů

- **Autoškola**

- celkem 8 klientů absolvovalo kondiční jízdy, případně řidičský průkaz

V roce 2006 využilo některou za služeb Centra Paraple celkem 1250 klientů, v intenzivním kontaktu jsme byli s 283 klienty z toho bylo 52 nových klientů (první kontakt s Centrem Paraple v roce 2006).

- **Projekty zaměřené na získání podpory veřejnosti**

Následující projekty slouží k informování veřejnosti, ovlivňování jejich postojů k lidem se zdravotním postižením a k podněcování zájmu o ně, k získání podpory veřejnosti a finančních prostředků na činnost Svazu paraplegiků a Centra Paraple.

Běh pro Paraple

Běh pro Paraple je benefiční akce, která je příležitostí pro setkání Centra Paraple a veřejnosti. Zdraví lidé uzavírají sázky se svými přáteli a závodí v běhu na 100 m. Poražený neodevzdá prohranou částku vítězi, ale věnuje ji Centru Paraple. Běh pro Paraple pořádá Svaz paraplegiků každoročně od roku 2000.

Běh pro Paraple 1. června 2006, Atletický stadion ASK Slavia

Počet registrovaných aktivních účastníků závodů: 405 osob

Finanční částka vybraná v hotovosti na místě: 75 631 Kč

Celkový výtěžek po odečtení nákladů 588 000 Kč

Dobročinná akademie

Dobročinná akademie je pořad Zdeňka Svěráka, vysílaný v přímém přenosu ve prospěch Centra Paraple od roku 1994 Českou televizí a od roku 2002 také Českým rozhlasem. Vystupují v něm herci, zpěváci a další osobnosti veřejného a kulturního života. Zdeněk Svěrák, autor a současně moderátor pořadu, diváky a posluchače každoročně žádá o podporu činnosti Centra Paraple.

Dobročinná akademie 28. září 2006 Žižkovské divadlo Jára Cimrmana

V programu třinácté Dobročinné akademie účinkovali Jaroslav Uhlíř a dětský pěvecký sbor Sedmihlásek, Happy Day Quintet, Miro Žbirka, Jan Kořínek, Jan Ponocný, Radka Fišarová, Jana Boušková, Petr Malásek, Karel Gott a Pavel Větrovec.

Celkový výtěžek Dobročinné akademie 2006: 6 714 434,- Kč

Výstava fotografií Jdeme a jedeme spolu

V roce 2006 pokračoval cyklus výstav fotografií Tomáše Lisého, fotografa spolupracujícího s Centrem Paraple, který pořádá Centrum Paraple ve veřejných prostorech v různých městech ČR.. Autor zachycuje na fotografiích lidi na vozíku a jejich přátel lidskou blízkost, vzájemnou oporu, boj o překonání hranic vlastních možností, radost z vítězství odvahy a vůle. Výstava se uskutečnila 25. 9. – 6. 12. 2006 v divadle Na Kovárně v Poděbradech.

Další činnost Svazu paraplegiků

Legislativa

Svaz paraplegiků připravoval a podával v průběhu roku 2006 připomínky a podněty k legislativním změnám.

Zdravotní péče

Svaz paraplegiků s pomocí Paraplegiologického fóra, které bylo v roce 2004 založeno při Svazu paraplegiků společným úsilím Centra Paraple a spinálních jednotek, usiluje o zlepšování zdravotní péče o občany s poškozením míchy.

Paraplegiologické fórum sdružuje odborníky z oblasti zdravotnictví se vztahem k léčení a rehabilitaci lidí s poškozením míchy. Cílem činnosti Paraplegiologického fóra je:

- usilovat o poskytování léčebné a rehabilitační péče občanům po míšním poškození v souladu s nejnovějšími poznatky medicíny, psychologie a etiky,
- usilovat o trvalé odborné sledování občanů po poškození míchy (dispenzární péče),
- podporovat předávání nových poznatků o léčení a rehabilitaci pacientů s míšním poškozením odborné veřejnosti,
- podporovat informování laické veřejnosti, včetně výchovy občanů k prevenci vzniku poranění míchy.

Činnost Paraplegiologického fóra řídí devítičlenný výbor, složený ze 4 zástupců spinálních jednotek, 3 zástupců rehabilitačních spinálních jednotek a 2 zástupců Svazu paraplegiků – Centra Paraple.

Ve dnech 9.-10. listopadu 2006 se uskutečnila konference „3. setkání spinálních jednotek České republiky“. Uspořádaly ji Svaz paraplegiků – Paraplegiologické fórum a Klinika traumatologie Úrazové nemocnice v Brně s podporou Ministerstva zdravotnictví ČR. Konference se zúčastnili lékaři, psychologové, rehabilitační pracovníci, sociální pracovníci a další odborníci, zabývající se léčením a rehabilitací lidí ochrnutých po poranění míchy. Samostatná sekce byla určena pro

účastníky – vozíčkáře. Celkový počet účastníků byl 228. Konference umožnila výměnu informací a zkušeností jednotlivých pracovišť, která se uvedenou problematikou zabývají. Velkým přínosem byla účast přednášejících ze zahraničí, vesměs uznávaných odborníků. Hlavním tématem 2. konferenčního dne a stěžejním tématem celé konference byla problematika **neuroplasticity**.

V roce 2006 jsme s podporou Ministerstva zdravotnictví vydali pět publikací, které se týkají léčby a rehabilitace lidí po poškození míchy. Jsou to publikace – doporučené postupy pro:

- ošetrovatelskou péči,
- zachování funkce horních končetin,
- urologickou péči,
- klasifikaci a léčbu bolesti
- péči o trávící ústrojí

Publikace rozšiřují a sjednocují metody a postupy v léčbě a rehabilitaci paraplegiků a tetraplegiků .

Vydávání informačního bulletinu

Spolek paraplegiků vydal v roce 2006 čtyři čísla informačního bulletinu distribuovaného členům Spolku paraplegiků a některým dalším lidem a institucím. Náklad jednoho čísla byl 820 ks.

Podpora sportovních aktivit

Spolek paraplegiků se podílel na organizaci deseti víkendových sportovních – rehabilitačních pobytových akcí se zaměřením na stolní tenis a dvou týdenních sportovních – rehabilitačních pobytů.

Webové stránky

Stránky www.paraple.cz jsou součástí našeho informačního servisu pro lidi ochrnuté po poškození míchy i zdravotně postižené s jinou diagnózou. Nabízí komplex informací týkajících se všech aspektů života na vozíku. Součástí jsou i samostatné stránky www.svozikemnacestach.cz, které se věnují cestování vozíčkářů.

Poskytujeme lidem ochrnutým po poranění míchy a jejich rodinám jednoduchý přístup k informacím, které potřebují k životu se zdravotním postižením, pomáháme jim získat všechny informace na jednom místě, rychle a kdykoli to potřebují. To je velmi důležité zvláště pro klienty a rodiny klientů, kteří jsou krátce po poranění míchy, vyrovnávají se s novou životní situací a potřebují se rychle zorientovat ve velkém množství nových informací. Stránky jim a jejich rodinám zprostředkovávají různé formy podpory a služeb, jejichž dosažitelnost je často rozhodující pro jejich integraci do společnosti.

Stránky jsou stále aktualizovány a doplňovány. V roce 2006 jsme připravili novou podobu stránek. Mají strukturu informačního portálu s důrazem na přehlednost, rychlou orientaci a snadné vyhledávání.

Půjčování automobilu s ručním řízením

Tato služba je určena vozíčkářům, kteří krátkodobě nemohou používat vlastní automobil.

Přehled finančního hospodaření Svazu paraplegiků a Centra Paraple v roce 2006

Finanční přehled	2006
Příjmy	19 247 212
Dary na Konto Paraple včetně DMS	10 912 462
Příjmy ze zdravotních pojišťoven	1 742 853
Příspěvek z ESF a státního rozpočtu ČR	377 719
Úřad práce	193 910
Státní dotace (granty): celkem	3 343 040
MPSV	920 700
MPSV-DMS**	229 000
Magistrát hl. města	1 460 000
MZ	733 340
Úroky	564 481

Příjmy z vlastní činnosti(ubytování,CD,reklama)	2 113 347
Výdaje	17 427 000
Materiálové náklady	517 000
energie	568 000
Opravy a údržba	251 000
Ostatní služby	2 519 000
Mzdové náklady	8 509 000
Zdravotní + sociální pojištění	2 903 000
Ostatní náklady	396 000
Odpisy	1 764 000

** Jedná se o částku – DPH z DMS poslaných na Konto Paraple, kterou MPSV převedlo Svazu paraplegiků formou grantu.

Za rok 2006 byl proveden firmou A.M.B. Audit-Praha spol.s r.o. audit o hospodaření a účetní uzávěrce Svazu paraplegiků. Výsledkem tohoto auditu je výrok bez výhrady.

Poděkování za podporu v roce 2006

Hlavní partneři Centra Paraple

Česká televize, Český rozhlas, Trigema s.r.o., Škoda Auto, Vinné Sklepy Lechovice a.s.

Za dotace na činnost Svazu Paraplegiků - Centra Paraple děkujeme

Magistrátu hlavního města Prahy, Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR,
Ministerstvu zdravotnictví ČR., Evropský sociální fond a státní rozpočet ČR

Zvláštní poděkování patří

ADECCO spol. s r.o., Akcent, s.r.o., AZ Elektrostav a.s., BT Česká republika s.r.o., České vysoké učení technické, ČKD Pragoimex a. s., David Rozvald, E.ON Česká republika a.s., FORTUNA sázková kancelář a.s., IK TRADE s.r.o., Messenger Service s.r.o., Nadace ČEZ, Nadace Charty 77 - Konto Bariéry, Newton Information Technology s.r.o., Ondřej-Meissner spol s r.o., Pavel Šťastný, Prague International Marathon s.r.o., Pražská plynárenská a.s., Radioservis vydavatelství Českého rozhlasu, SG Equipment Finance Czech Republic s.r.o., T-Mobile Czech Republic a.s., TOI TOI sanitární systémy s.r.o., Turistické známky s.r.o., Vojenský umělecký soubor Ondráš, Zuzana Joachimsthalová

Za podporu dále děkujeme:

AAA - Záchraná technická služba spol. s r.o., ADC Blackfire Entertainment s.r.o., Altech spol. s r.o., American Restaurants a.s. (KFC), Armenit, ASK Slavia Praha, Atlantis telecom s.r.o., Axel Springer Praha a.s., Barum Centrum Praha, Bohemia Bagel, C&A Moda ČR v.o.s. pobočka Centrum Chodov, Camp pláž Vranovská přehrada s.r.o., Czech Top 100, Čumrda Michal, David Sukup, Feron, a.s., Fun Explosive, Globstav s.r.o., G.P.S. s.r.o., GTS Big, Horizont spol. s r.o., iMi Partner a.s., Jan Becher - Karlovarská Becherovka a.s., Jednota tlumočnicků a překladatelů, J.i.P. dopravní značení, s.r.o., Moravská ústředna Brno d.u.v., Nakladatelství Listen, Nike, PC Trade s.r.o., Philips Česká republika s.r.o., Plzeňský Prazdroj a.s., Pragomedika spol. s r.o., Rittal Czech s.r.o., ROWAN LEGAL, S Pro Alfa CZ a.s., Studio Art Print, Sunnysoft s.r.o., Tescoma s.r.o., Tisk Ofset Úpice, TJ Bižuterie, Transgas a.s., Würth spol.s r.o.

Sídlo organizace

Svaz paraplegiků – Centrum Paraple

Ovčáráská 471

108 00 Praha 108

Ředitelka Centra Paraple

PhDr. Alena Kábrtová

Počet pracovníků Svazu paraplegiků – Centra Paraple

zaměstnanci celkem – včetně externích spolupracovníků: 44 osob

Jednatel Svazu paraplegiků

Ing. Bohumil Kábrt

Předsednictvo Svazu paraplegiků.

PhDr. Alena Kábrtová , Ing. Bohumil Kábrt , Jan Kašpar , Štěpánka Antošová , JUDr. Zdeněk Žižka , Vojtěch Vašíček , Ing. Luděk Carbol , Miroslav Čiháček, Ladislav Kratina .

Správní rada Konta Paraple

Zdeněk Svěrák, Jaroslav Uhlíř, PhDr. Jan Králík, MUDr. Pavel Pafko, Doubravka Svobodová, David Rozvald, Jaroslav Róna, Mgr. Jiří Pácal , Ing. Robert Bárta.